

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Poslanica predsednika DSP ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic

Spomenica ob svetovnem dnevu knjige

Ali ste kdaj iz kakšnega romana iztrgali kakšno stran, prečrtali kakšen stavek? Če ste to storili, ste imeli prav. Ni se treba strinjati z vsem, kar piše v knjigi. S tem groznim dejanjem ste samo dokazali, da imate odnos do sveta, ki mu pripadate. In tudi odnos do sveta nekoga drugega – avtorja.

Še enkrat pogledajte knjigo, ki ste jo malo popravili, pogledajte okoli sebe in prisluhnite. Tišina je dobrodošla, da si rečete knjiga je konavirus.

Ali ste opazili, da zato, ker berete romane in poezijo, bolje vidite in bolje slišite? Ali ste opazili, da ste tudi, če dobro pogledate vase ali pa se uzrete v zrcalu, v tem naključnem zrcalu, ki vam ga nastavlja knjiga, drugačni, celo lepši kakor ste za druge?

Te spremembe niso znaki bolezni, niti niso naključje neke narave, to je posledica knjižnega virusa. Podobe sveta niso lepše, ko si oddahnete od knjige. Tudi vi sami niste kaj prida drugačni, lepši ali boljši. To bi bila grda izmišljotina, grda laž. Tega v romanih in pesmih pač ni – grdih laži.

Nekoliko patetično rečeno velja: ves svet nam je po branju literature dostopen na nov način – ne prenašamo lažje človeških grdobij in nesreč tega sveta, nič bolje jih ne sprejemamo in ne razumemo, pa vendar dobi vse okoli nas nov prizvok, nov odtенок. Grdobije postanejo del nas in del našega sprejemanja sveta in ljudi, kakršni pač smo ...

Ali se samo zdi ali je res, da se vedno znova spleča brati in odložiti knjigo in pogledati še enkrat, še enkrat preveriti, ali je naš pogled na svet ostal povsem enak tistemu, ki smo ga zapustili, preden smo začeli brati?

In vsakokrat znova je nekoliko drugače. In, če govorimo v jeziku potrošniških reklam, ni samo to, v knjigi boste poleg sebe našli še svetove drugih ljudi, drugih življenj, davnih in neznanih, obudili jih boste in živeli z njimi potisočerjeno, za vedno.

Brati morate toliko časa, da vas preplavi kar lep in blagodejen občutek, ko ugotovite, da ste del ogromne skupnosti, da ste del vsega, kar je bilo že pred vami in bo za vami in da ste del čudovitega sveta, ki je boljši od tistega možnega, ki vam je dan samo z našim biološkim življenjem.

No, tako nekako, s knjigo postane življenje večno. Seveda govorim o življenju bralca. Bralca tujih romanov, tujih pesmi, tujih dram, tujih biografij, tujih potovanj, pravzaprav vseh žanrov, ker je pač vsaka knjiga s svojim bralcem nov žanr.

Toliko sem vas hotel zmotiti. Sedaj pa kar nazaj v tuje svetove, v strinjanje ali nestrinjanje.

Dušan Merc, predsednik Društva slovenskih pisateljev